

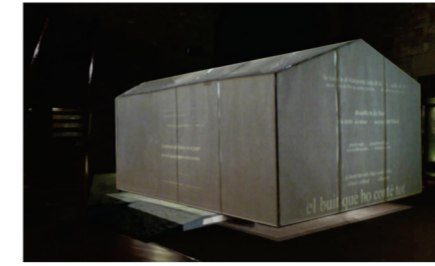
“Un de nosaltres va tirar-hi un còdol que va trencar la tensió brillant: les toves aparences s’enrunaren.” **Eugenio Montale**

ESTILS

Joaquim Ruyra i els caputxins

Joaquim Ruyra (1858-1939), considerat dels grans prosistes de la literatura catalana, fou també un home vinculat a l'ordre dels caputxins. Aquest volum, publicat per Mediterrània, s'acosta a la seva concepció religiosa de la vida a través de tres narracions breus.

Silenci i buidor textual

L'Espai Zero de la Biblioteca Nacional de Catalunya acull la performance del projecte Arca dels artistes Asunción+Guasch, amb poemes d'Antoni Clapés, on s'experimentarà amb la buidor i la interpretació de textos poètics. Serà el dimarts 19 de gener, a les 20h, al carrer Hospital 56 de Barcelona.

Opinió

PERE VIRGILI

Despertar

SÒNIA CASTAÑO
HISTORIADORA DE L'ART I DE LES RELIGIONS

La nostra vida transcorre en un flux continu, a través del qual podem arribar a trobar-nos en un estat de total adormiment sense ser conscients del que veritablement està succeint en ella. De vegades, ens resulta summament difícil saber si estem veritablement desperts o seguim adormits, atrapats pel son. El bullici i l'agitació de la vida quotidiana ens adorm, i sembla que el nostre destí només pren un sentit diferent quan estem davant d'una situació límit, doncs, en cas contrari, la majoria de les vegades estem atrapats per aquesta corrent que ens arrossega. El perill més gran que ens amenaça és convertir aquesta letargia en un hàbit i romandre adormits per sempre.

Però, ¿és realment necessari que la nostra vida estigui amenaçada perquè despertem d'aquest adormiment que ens priva de viure la que, veritablement, és la nostra vida? Hem de ser conscients i capaços de percebre que és ara, en aquest precís instant, quan podem decidir si seguim adormits o despertem. El nostre objectiu immediat ha de ser aconseguir un estat de consciència, de total atenció, i adquirir la facultat d'experimentar totes les capacitats perceptives que estan a la nostra disposició. Això ens donarà una nova sensibilitat que ens obrirà a possibilitats inescrutables. No ens tornem conscients perquè hem començat a percebre una nova realitat, sinó que percebem tot el que ens envolta d'una nova manera com a resultat del nostre desenvolupament a través de despertar la nostra consciència.

Desvetllar
El bullici i l'agitació de la vida quotidiana ens adorm, i sembla que el nostre destí només pren un sentit diferent quan estem davant d'una situació límit

Quan neix en nosaltres l'ancestral preocupació sobre el nostre destí o deure i decidim emprendre el camí cap a la nostra veritable vida, és perquè sabem que existeix un poder latent dins nostre i que podem aconseguir-ho. Així, només hi ha una forma possible de poder viure el nostre destí i somni més anhelat, i és despertar. —

Esglésies en terres d'Islam

La convivència entre cristians i musulmans és una de les claus per mantenir la pau en molts països de majoria musulmana.

DÍDAC P. LAGARRIGA
BARCELONA

En els debats sobre l'obertura de mesquites a casa nostra, més d'una vegada es repeteix la idea de que, als països de majoria musulmana, no seria possible obrir esglésies cristianes. És un argument que no només esgrimeixen els sectors islamòfobs, fins i tot alguns cercles favorables a l'establiment de mesquites el fan servir, en una mena d'intent de mostrar la “nostra” superioritat moral. Cal recordar, però, que el que s'entén, des d'un punt de vista arquitectònic, com a mesquita, no és precisament el tipus d'espais que s'obre a Catalunya (la majoria de vegades es tracta de naus industrials allunyades dels centres urbans o de petits locals comercials situats als baixos d'habitables). Per tant, el debat ja comença coix. A més, vulnerar alguns drets ciutadans bàsics d'algunes persones en base a les polítiques que apliquen els països on han nascut és un argument rocambolesc, que només té fonaments en l'imaginari exclouent. Ara bé, tornem al punt del principi: és cert que als països de majoria musulmana no es poden obrir esglésies?

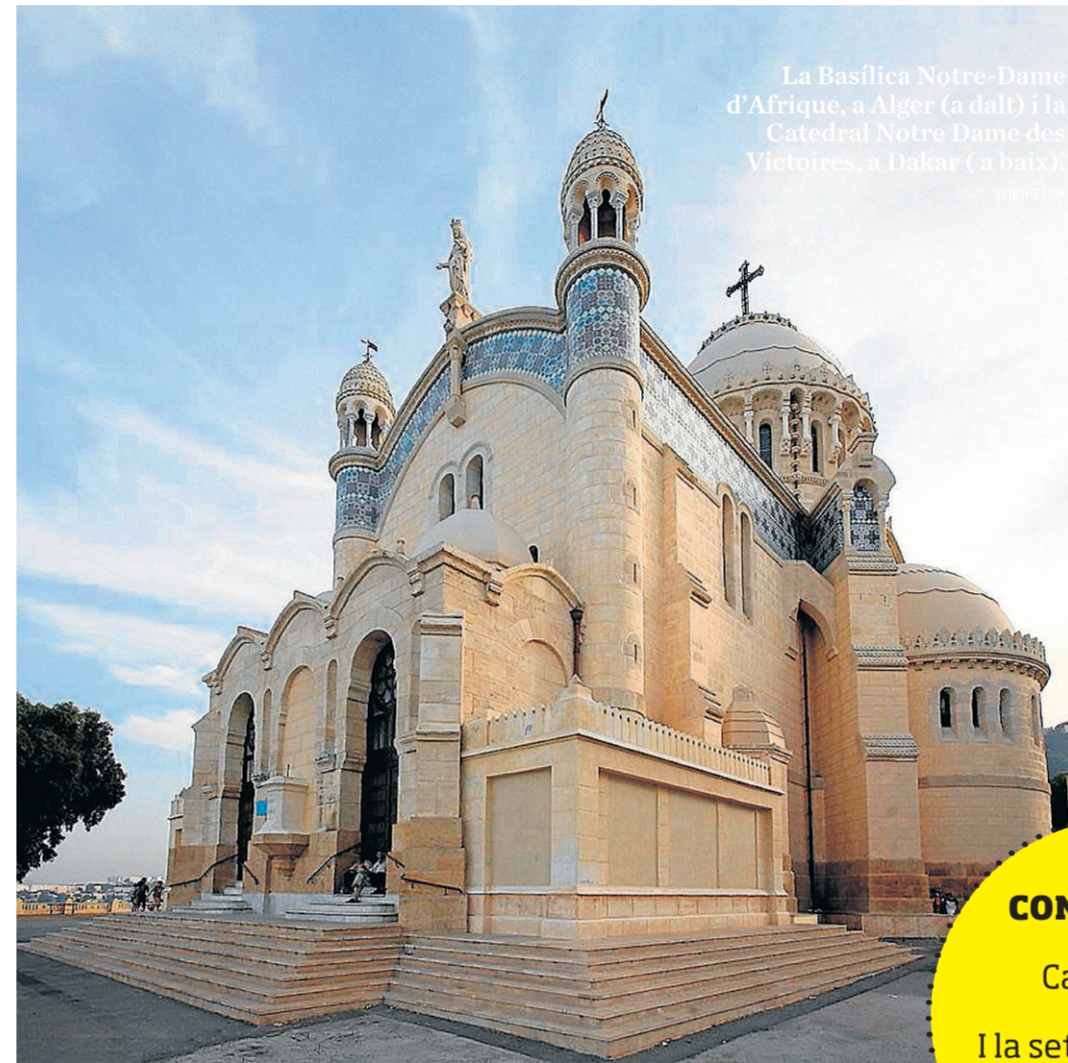
De Pakistan a Senegal

El món islàmic és molt divers i ampli -recordem que les poblacions àrabs són minoria a l'Islam internacional-, fet que provoca una disparitat de dades i maneres de fer. Per centrar-nos en el debat a casa nostra, podem agafar les realitats d'alguns països de majoria musulmana amb més persones immigrades a Catalunya, com per exemple Pakistan, Senegal, Marroc, Algèria i Tunísia. No es tracta de fer una apologia d'aquests indrets declarant-los espais aconfeccionals on la llibertat de consciència fonamenta la base política; de fet, més aviat és el contrari. Són Estats acostumats a tractar a la societat d'una manera sobreprotectora i opressiva en alguns temes morals superficials, mentre que es des-

entenen particularment quan es tracta de resoldre temes socials, fet que fa aflorar la més gran de les hipocresies. La corrupció, malauradament, gangrena. Uns Estats, cal recordar-ho, que encara arrosseguen un pes colonial especialment sagrant que va alterar dràsticament la història. Si això li sumem les innovacions d'una ideologia criminal que reclou l'Islam per fer-ne un discurs polític totalitzant, juntament amb els interessos geopolítics de les potències internacionals, n'obtidrem una combinació explosiva.

Malgrat aquest còctel, hi ha un Islam que no es deixa arrossegar per les derives messiàniques violentes, i que continua ancorat en la defensa de la pluralitat. Un Islam que, lògicament, és el punt de mira dels anomenats “jihadistes”, ja que no vol doblegar-se a la uniformitat militar finançada per foscos interessos econòmics. Aquest Islam és el que manté com a eix el respecte per les altres creences i el que fa possible que, en tots aquests països esmentats, hi visquin comunitats cristianes, amb esglésies i catedrals a totes les ciutats importants. Un equilibri fràgil i sempre amenaçat, tot i els missatges de les fonts tradicionals islàmiques, començant per l'Alcorà, que serveixen -o haurien de servir- per facilitar la convivència i el respecte per les altres comunitats religioses.

Pensem, per exemple, en Senegal, que va tenir durant dues dècades (1960-1980) un president catòlic, el també poeta Leopold Senghor, el qual va governar una societat que es declara el 90% musulmana. A Pakistan, una de les entitats musulmanes més importants del país, Minhaj-ul-Quran, amb una forta presència internacional -també a Catalunya-, és caracteritzada precisament per aquesta reivindicació del diàleg interreligiós. En un recent discurs pronunciat pel seu carismàtic líder, Muhammad Tahir ul-Qadri, en l'assenyalada data del 24 de desembre, va afirmar: “Les malalties socials com la injustícia, el nepotisme, la corrupció, el lucre i el robatori han superat tots els límits. La política

La Basílica Notre-Dame d'Àfrica, a Alger (a dalt) i la Catedral Notre Dame des Victoires, a Dakar (a baix).

s'ha convertit en negoci enlloc de ser un servei públic, i els partits són ara màfies.” Aquesta crítica la va enllaçar amb la felicitació nadalenca a tots els cristians de Pakistan i d'arreu, i va posar a Jesús com a lliçó per a tota la humanitat pels seus ensenyaments de germanor i amor, recalçant la necessitat de seguir aquests exemples en el nostre rol individual i col·lectiu per construir una societat més pacífica i justa. A Pakistan es calcula que hi ha al voltant de 2,5 milions de cristians, majoritàriament protestants, i molts d'ells han estat clau en diversos àmbits dels serveis públics, com l'exèrcit.

Indicis d'obertura al Magreb

Fa uns mesos, en una trobada al Vaticà amb membres de la CERNA (Conferència Episcopal de la Regió del Nord d'Àfrica, que agrupa Marroc, Algèria, Tunísia i Líbia), el Papa Francesc va destacar el paper de les esglésies en aquests països: “El diàleg interreligiós és una part important a la vida de les vostres esglésies i sabeu molt bé que el desconeixement mutu és la font de tantes incomprendions i fins i tot enfrontaments. L'antidot més eficaç contra tota forma de violència és l'educació per descobrir i acceptar la diferència com a riquesa i fecunditat.” En aquesta línia va destacar la importància de la inauguració a Rabat, fa dos anys, de l'Institut Mowafaqa per a formar a futurs membres de les esglésies catòlica i protestant al Marroc i oferir una plataforma intercultural i interreligiós de diàleg amb la societat civil marroquina.

Des d'Algèria, el frare espanyol José María Cantal Rivas, escriu: “Com a cristià que sóc, em sento en pau quan comparteixo de forma sincera i íntima amb aquells musulmans amb els que mantinc una amistat profunda. He entès que, per aportar-los 'alguna cosa', el que els hi digui ha de ser allò en el que crec profundament, sense ofendre, però sense deixar de dir 'la meua' veritat, el meu punt de vista, la meua interpretació de la realitat... He vist que 'la meua' veritat els enriqueix, de la mateixa manera que la seva m'enriqueix a mi. Recordo sovint el que deia Pierre Claverie, bisbe d'Oran: “Descobrir a l'altre, viure amb l'altre, escoltar a l'altre, deixar-se modelar per l'altre, no significa perdre la identitat, renegar dels valors. Significa concebre una humanitat plural, no exclusiva...” —

CONSCIÈNCIA
D'ARA
Cada dijous

La setmana que ve:
Rachel Sussman:
la vida més
antiga

6 PLANS PER AL CAP DE SETMANA

Festa major de Sant Antoni

Des de demà fins al 24 de gener, el barri de Sant Antoni de Barcelona celebra la seva festa major. Allarg de la setmana hi haurà concerts, teatre, xerrades, activitats per als petits i esportives. Aquest diumenge a les 12 del migdia hi haurà la benedicció d'animals de companyia.

Festa dels tres Tombs

Molts pobles de Catalunya celebren festes en honor a Sant Antoni Abat aquest cap de setmana. La tradició és fer una cercavila de carros i animals i donar tres tombs a la població passant per alguna església dedicada a Sant Antoni. Hi ha festes a Vic, Solsona, Falset, Vilanova i la Geltrú, Ascó... i altres pobles.

Santantonades

A algunes poblacions dels Ports, el Matarranya i la Terra Alta se celebra Sant Antoni Abad amb les Santantonades, una festa hereda dels ritus mil·lenaris de veneració de la natura per demanar bones collites i salut per als animals. La festa consisteix en una representació teatral al voltant d'una foguera.

Fira del fesol a Santa Pau

El fesol serà el protagonista indiscutible d'aquest cap de setmana a Santa Pau. Els visitants de la fira podran conèixer, degustar i comprar les diferents varietats d'aquest llegum preuat i descobrir-ne algunes d'altres països. També hi haurà activitats gastronòmiques, cervavila i cantada de goigs a Sant Antoni.

Fira de l'oli de les Garrigues

Aquest cap de setmana les Borges Blanques celebren aquesta fira dedicada a l'oli que arriba a la 53a edició. Amb més de 5.000 m2 d'exposició de comerciants i productors d'oli d'arreu del territori s'hi esperen 60.000 visitants. A més es celebra la cursa de l'Oli que des dels seus inicis ha tingut una bona acollida.

On the garage

Torna aquest mercat de segona mà que se celebra el tercer cap de setmana de cada mes als 2.500 metres quadrats de l'emblemàtic local del Poblenou barceloní, l'Ovella Negra. On the Garage pretén assemblar-se els *garage sales* nord-americans, on es troben tota mena d'objectes usats.